

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА  
«ПСИХОЛОГІЯ» / «PSYCHOLOGY»**

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти  
Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація»  
Спеціальність С4 «Психологія»  
Кваліфікація: бакалавр з психології

Схвалено Вченою радою  
Приватного вищого навчального закладу  
«Медико-Природничий Університет»  
Голова Вченої ради

\_\_\_\_\_ Михайло ВОЛКОВ  
(протокол № \_\_\_\_ від «\_\_» \_\_\_\_\_ 2026 р.)  
Освітня програма вводиться в дію з «\_\_» \_\_\_\_\_ 2026 р.

## ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Психологія»/«Psychology» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація» спеціальності С4 «Психологія» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту», на основі Стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальність 053 «Психологія» (затверджено і введено в дію Наказом МОН України від 24.04.2019 р. № 565) та внесених змін до деяких Стандартів вищої освіти (Наказ МОН від 29.12.2023 р. №1583; Наказ МОН від 13.06.2024 р. № 842), професійним стандартом за професією «Практичних психолог закладу освіти» (затверджено наказом Мінекономіки від 24.11.2020 р. № 2425), Постанови Кабінету міністрів України від 30.08.2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» від 21.06.2024 р. № 734, листа МОН України «Про запровадження базової підготовки здобувачів вищої освіти» від 14.03.2025 р. № 1/4893-25.

Освітньо-професійна програма розроблено робочою групою Приватного вищого навчального закладу «Медико-Природничий Університет»у складі:

1. ПЕТЬКОВ Віталій Анатолійович – кандидат психологічних наук, доцент, гарант освітньої програми.
2. КАНЕВСЬКИЙ Віктор Іонович – кандидат психологічних наук, доцент, керівник проектної групи.
3. ШАПОШНИКОВА Юлія Геннадіївна – кандидат психологічних наук, доцент, член проектної групи.
4. БАБАЯН Юлія Олександрівна – кандидат психологічних наук, доцент, член проектної групи.

Рецензії – відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

**1. Профіль освітньої програми**  
галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація»  
спеціальність С4 «Психологія» / «Psychology»

| <b>1 – Загальна інформація</b>                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Повна назва закладу вищої освіти</b>                           | Приватний вищий навчальний заклад «Медико-Природничий Університет» / Private Higher Educational Institution «Medical University of Natural Sciences»                                                                                                                                                                                  |
| <b>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</b> | Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти<br>Кваліфікація «Бакалавр з психології»                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Офіційна назва освітньої програми</b>                          | Психологія / Psychology                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Тип диплому та обсяг освітньої програми</b>                    | Диплом першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, одиночний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців на основі повної загальної середньої освіти                                                                                                                                                                       |
| <b>Наявність акредитації</b>                                      | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Цикл/рівень</b>                                                | РНК – 6, FQ-EHEA – перший цикл, EQFF-LLL – 6 рівень                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Передумови</b>                                                 | Наявність атестата про повну загальну середню освіту (на основі сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання або вступних іспитів), наявність диплома молодшого спеціаліста (бакалавра, спеціаліста, магістра). Умови вступу визначаються «Правилами прийому до ПВНЗ «Медико-Природничий Університет», затвердженими Вченою радою. |
| <b>Мова викладання</b>                                            | Українська (державна)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Термін дії освітньої програми</b>                              | 3 роки 10 місяців                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Інтернет – адреса</b>                                          | <a href="http://vnz-mpu.com.ua/">http://vnz-mpu.com.ua/</a>                                                                                                                                                                                                                                                                           |

**2 – Мета освітньої програми**

Полягає у забезпеченні високоякісної підготовки конкурентоспроможних фахівців, які володіють актуальними загальнонауковими та фаховими компетентностями у сфері психології. ОПІ орієнтована на виховання спеціалістів інноваційного типу, здатних до системного аналізу, практичного застосування психологічних знань та ефективної реалізації професійної діяльності у мінливому соціальному середовищі.

**3 – Характеристика освітньої програми**

|                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</b> | <p>Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація»<br/>Спеціальність С4 «Психологія»</p> <p><b>Об'єкти вивчення та/або діяльності:</b> психічні явища, їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, вчинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності.</p> <p><b>Цілі навчання:</b> володіння теоретичною базою психології; формування наукових уявлень про природу психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ; розвиток здатності до застосування</p> |
|--------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                               | <p>психологічних знань в умовах професійної діяльності; формування загальних та фахових компетентностей, необхідних для набуття кваліфікації фахівця з психології у загальноосвітніх, середньо-спеціальних, закладах вищої освіти, інклюзивно-ресурсних центрах, силових структурах, установах психологічного профілю державної та приватної форм власності; реалізація індивідуальних освітніх траєкторій.</p> <p><b>Теоретичний зміст предметної області:</b> система психологічних знань, базових категорій і понять, закономірностей, механізмів, методологічних підходів, пояснювальних принципів, науково-прикладних завдань.</p> <p><b>Методи, методики та технології:</b> методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги.</p> <p><b>Інструменти та обладнання:</b> психологічні прилади, комп'ютерна техніка, сучасні інформаційні та комунікаційні технології.</p> |
| <b>Орієнтація освітньої програми</b>                                          | Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня має професійну орієнтацію на теорію і практику психологічної діяльності.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</b>                     | <p>Практична реалізація стратегічних напрямів підготовки кадрів у галузі психології на основі міждисциплінарної інтеграції задля підготовки компетентного психолога, здатного інтегрувати фундаментальну систему психологічних знань у сучасну інноваційну практику.</p> <p>Ключові слова: психологія, професійна компетентність й етика, особистість, психологічна допомога, психодіагностика, психопрофілактика, діяльність, поведінка, соціальні групи, розвиток.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Особливості програми</b>                                                   | <p>Освітньо-професійна програма орієнтована на забезпечення здатності майбутніх фахівців з психології оперативно реагувати на актуальні потреби суспільства та здійснювати ефективний психологічний супровід особистості в умовах змін. ОПІ спрямована на врахування принципів біопсихосоціальної моделі допомоги індивідуально або у групі.</p> <p>Освітній процес забезпечується через створення динамічного середовища, орієнтованого на здобуття прикладних професійних навичок</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Придатність до працевлаштування</b>                                        | <p>Після завершення опанування освітньої програми здобувачами вищої освіти та присвоєння їм кваліфікації бакалавр з психології, фахівці підготовлені до роботи за ДКП 003:2010 «Класифікатор професій»: (2445.2) «психолог»; (2445.2) «практичний психолог»; (3460) «фахівець з вирішення конфліктів (побутова сфера)»; (2419.2) «консультант»; (2412.2) «фахівець з найму робочої сили», «профконсультант»; (2340) «консультант центральної психолого-медико-педагогічної консультації»; (2419.2) «консультант з ефективності підприємництва»; (249/2490) «професіонали, що не входять в інші класифікаційні угруповання», (53) «працівники, що надають інші послуги юридичним та фізичним особам».</p> <p>Фахівець у психологічних центрах, державних, громадських та бізнес-організаціях з надання психологічної допомоги, медичних установах, органах внутрішніх справ, приватна підприємницька діяльність з надання психологічних послуг.</p>                                        |
| <b>Академічні права випускників</b>                                           | Можливість продовжувати навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| 5 – Викладання та оцінювання |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Викладання та навчання       | <p>Освітній процес інтегрує особистісно-орієнтований підхід із практичною підготовкою. Здобувачі освіти опановують науково-дослідний апарат (від валідної діагностики до аналізу даних) та прикладні технології психологічного втручання, що реалізується через принципи проблемного навчання та індивідуальну творчу роботу.</p> <p>Освітній процес реалізується через поєднання теоретичних занять, самостійної роботи та поетапного проходження практик – від ознайомчої до переддипломної, із регулярною перевіркою знань під час контрольних заходів.</p> <p>Освітньо-професійна програма ґрунтується на принципах студентоцентрованості та академічної свободи, зміст освітніх компонентів та організація процесу навчання дозволяє здобувачам вищої освіти розвивати соціальні навички, які є цінними у сфері психології та в суміжних професійних сферах.</p> <p>Освітньо-професійна програма надає можливість здобувачам освіти самостійно моделювати власну освітню траєкторію шляхом обрання вибіркового освітніх компонентів відповідно до власних професійних інтересів.</p> |
| Оцінювання                   | <p><b>Види контролю:</b> поточний, модульний, підсумковий, самоконтроль.</p> <p><b>Форми контролю:</b> усне та письмове опитування, тестові завдання, модульні контрольні роботи, заліки, диференційні заліки, іспити, захисти звітів з практик, захисти курсових/кваліфікаційних робіт, атестаційний екзаме́н. Система підсумкового оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості.</p> <p><b>Оцінювання навчальних досягнень:</b> 4-х бальна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); 2-рівнева шкала (зараховано/не зараховано); 100-бальна шкала за системою ЄКТС (А, В, С, D, E, F, FX).</p> <p>Система оцінювання визначається Положенням про оцінку якості знань здобувачів освіти ПВНЗ «Медико-Природничий Університет» (<a href="http://vnz-mpu.com.ua/home/normatyvni-dokumenty.html">http://vnz-mpu.com.ua/home/normatyvni-dokumenty.html</a>)</p>                                                                                                                                                                                           |
| 6 – Програмні компетентності |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Інтегральна компетентність   | Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій, методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Загальні компетентності (ЗК) | <p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї.</p> <p>ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 10. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                     | <p>ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)</b></p> | <p>СК 01. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.</p> <p>СК 02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК 03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема в контексті організації заходів раннього втручання).</p> <p>СК 04. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p>СК 05. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>СК 06. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>СК 07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК 08. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).</p> <p>СК 09. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.</p> <p>СК 10. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК 11. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК 12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку</p> <p>СК 13. Здатність розробляти та реалізовувати типові програми, спрямовані на профілактику відхилень у соціальному та особистісному статусі, психічному та професійному розвитку людини.</p> <p>СК 14. Здатність визначати й пояснювати психологічні механізми формування, функціонування та розвитку психічних явищ, процесів, властивостей, виокремлювати причини та фактори, що диференціюють характер їх індивідуального функціонування та розвитку.</p> <p>СК 15. Здатність виявляти толерантність до міжкультурних форм самовираження й само здійснення індивідуальності, до несхожості наукових поглядів, методологічних підходів тощо.</p> |

## 7 – Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання .

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань для розуміння спеціальних розділів психології з метою майбутньої спеціалізації та освоєння міждисциплінарного зв'язку.

- ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій для вирішення професійних завдань.
- ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу літературних джерел, включаючи спеціальну термінологію для проведення дослідження.
- ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги вимірювати індивідуальні та психологічні показники особистості. Це означає здатність оцінити зміни у розвитку психіки та коригувати їх.
- ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
- ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
- ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно та письмово.
- ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх роз'яснення.
- ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, відстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до особливостей співрозмовника в умовах міжособистісної взаємодії.
- ПРН 11. Скласти та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).
- ПРН 12. Скласти та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, тренінгів відповідно до вимог замовника.
- ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб відповідно до віку.
- ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у процесі вирішення фахових завдань, демонструвати лідерські якості і вміння узгоджено працювати в аудиторії самостійно та під керівництвом викладача.
- ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, вміло використовувати психотерапевтичні прийоми і прийоми впливу на свідомість і поведінку.
- ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога, що визначають професійну поведінку і стосунки з людьми в суспільстві.
- ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
- ПРН 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я та за потреби визначити зміст запиту до супервізії.
- ПРН 19. Враховувати індивідуальну варіативність становлення людини як індивіда, особистості, суб'єкта діяльності.

## 8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Кадрове забезпечення</b> | Гарант, група забезпечення і науково-педагогічний склад, які забезпечують реалізацію даної ОПП, відповідають вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти. ОПП «Психологія» забезпечують науково-педагогічні працівники, які мають відповідну освітню й професійну кваліфікацію, досвід роботи, здійснюють публікаційну діяльність у вітчизняних та міжнародних наукових виданнях, мають відповідні професійні компетенції й досвід в галузі викладання. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників відбувається кожні 5 років. |
|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                | <p>Практико-орієнтований характер освітньої програми забезпечується залученням участь фахівців-практиків, що відповідають напряму ОПП.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p><b>Матеріально-технічне забезпечення</b></p>                | <p>Матеріально-технічне забезпечення освітньо-професійної програми «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в ПВНЗ «Медико-Природничий Університет» відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту», Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та іншим нормативно-правовим актам у сфері вищої освіти. Навчальні приміщення для проведення лекційних, семінарських, практичних занять та контрольних заходів відповідають вимогам пожежної безпеки та санітарним нормам.</p> <p>Забезпеченість площами становить не менше 2,4 м<sup>2</sup> на одну особу з урахуванням фактичного контингенту здобувачів освіти. Освітній процес здійснюється у спеціалізованих кабінетах і лабораторіях, що забезпечують проведення всіх видів навчальних занять відповідно до навчального плану.</p> <p>Спеціалізовані кабінети та лабораторії оснащені необхідним обладнанням, устаткуванням, навчальними матеріалами та мультимедійною технікою. Не менше 25 % навчальних аудиторій обладнані мультимедійними засобами. Комп'ютерні класи забезпечені сучасним програмним забезпеченням та мають доступ до мережі Інтернет. Здобувачі освіти мають можливість користуватися електронними освітніми ресурсами та інформаційними системами ПВНЗ «Медико-Природничий Університет».</p> <p>У ПВНЗ «Медико-Природничий Університет» функціонують бібліотека з читальною залом, електронні бібліотечні ресурси, актові зали, пункти харчування, спортивна інфраструктура, медичний пункт.</p> <p>Створено умови для навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до вимог чинного законодавства.</p> <p>Здобувачі вищої освіти забезпечуються місцями у гуртожитку відповідно до потреби (не менше 70 % від заявленої потреби).</p> <p>Наявні бази для проведення практики та науково-дослідних робіт із подальшим відображенням отриманих результатів у кваліфікаційній роботі.</p> |
| <p><b>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</b></p> | <p>Приватний вищий навчальний заклад «Медико-Природничий Університет» забезпечує відповідне науково-методичне забезпечення навчально-виховного процесу, а саме наявність:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- освітньо-професійної програми та навчального плану;</li> <li>- робочої програми/силабусу з кожного освітнього компоненту ОПП;</li> <li>- комплексу навчально-методичного забезпечення з кожного освітнього компоненту ОПП;</li> <li>- програм практичної підготовки, робочих програм практик;</li> <li>- забезпеченості здобувачів вищої освіти навчальними матеріалами з кожного освітнього компоненту ОПП;</li> <li>- методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів та інформаційне забезпечення освітньої діяльності;</li> <li>- забезпеченості бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді (не менше як чотири найменування);</li> <li>- доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю;</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                         | - офіційного веб-сайту закладу вищої освіти, на якому розміщена інформація про його діяльність ( <a href="http://vnz-mpu.com.ua/">http://vnz-mpu.com.ua/</a> ).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>9 – Академічна мобільність</b>       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Національна кредитна мобільність</b> | <p>Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання та проведення досліджень в університетах та наукових установах України.</p> <p>Кредити, отримані в інших ДВНЗ України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність.</p> <p>Академічна мобільність здобувачів вищої освіти передбачає їхню участь в освітньому процесі Університету та партнерських закладів освіти, проходження ознайомчої або психодіагностичної, психокорекційної практики, проведення наукових досліджень із можливістю перезарахування в установленому порядку опанованих навчальних дисциплін, практик тощо.</p> |

## 2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

### 2.1. Перелік компонентів освітньо-професійної програми

| Код н/д                                          | Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)                                         | Кількість кредитів | Форма підсумкового контролю |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------------------|
| 1                                                | 2                                                                                                                             | 3                  | 4                           |
| <b>ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ</b> |                                                                                                                               |                    |                             |
| <b>1. Цикл загальної підготовки</b>              |                                                                                                                               |                    |                             |
| ОК 01                                            | Українська мова (за професійним спрямуванням)                                                                                 | 5                  | іспит                       |
| ОК 02                                            | Історія України в глобальному вимірі                                                                                          | 5                  | іспит                       |
| ОК 03                                            | Інформатика та математико-статистичні методи аналізу в психології                                                             | 3                  | залік                       |
| ОК 04                                            | Іноземна мова (за професійним спрямуванням).<br>Англійська мова                                                               | 5                  | іспит                       |
| ОК 05                                            | Філософія                                                                                                                     | 3                  | іспит                       |
| ОК 06                                            | Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі                                                                             | 3                  | залік                       |
| <b>2. Цикл професійної підготовки</b>            |                                                                                                                               |                    |                             |
| ОК 07                                            | Анатомія та еволюція нервової системи                                                                                         | 4                  | іспит                       |
| ОК 08                                            | Історія психології                                                                                                            | 5                  | іспит                       |
| ОК 09                                            | Вступ до спеціальності                                                                                                        | 4                  | залік                       |
| ОК 10                                            | Психологія здоров'я та здорового способу життя                                                                                | 4                  | іспит                       |
| ОК 11                                            | Психофізіологія                                                                                                               | 6                  | іспит                       |
| ОК 12                                            | Соціальна психологія                                                                                                          | 4                  | іспит                       |
| ОК 13                                            | Загальна психологія                                                                                                           | 10                 | іспит, курсова робота       |
| ОК 14                                            | Психологія особистості                                                                                                        | 5                  | залік                       |
| ОК 15                                            | Психологія праці                                                                                                              | 6                  | іспит                       |
| ОК 16                                            | Основи психосоматики                                                                                                          | 6                  | іспит                       |
| ОК 17                                            | Біостатистика та біобезпека                                                                                                   | 5                  | залік                       |
| ОК 18                                            | Генетична психологія                                                                                                          | 6                  | іспит                       |
| ОК 19                                            | Психологія сім'ї                                                                                                              | 3                  | іспит                       |
| ОК 20                                            | Базова загальновійськова підготовка (теоретична частина)* / Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій ** | 3                  | іспит                       |
| ОК 21                                            | Практикум з загальної психології                                                                                              | 4                  | залік                       |
| ОК 22                                            | Диференціальна психологія                                                                                                     | 4                  | залік                       |
| ОК 23                                            | Патопсихологія                                                                                                                | 4                  | іспит                       |
| ОК 24                                            | Психодіагностика                                                                                                              | 5                  | іспит                       |
| ОК 25                                            | Основи психотерапії                                                                                                           | 3                  | іспит                       |
| ОК 26                                            | Вікова психологія                                                                                                             | 8                  | іспит, курсова робота       |
| ОК 27                                            | Основи психологічного консультування та корекції                                                                              | 5                  | іспит                       |
| ОК 28                                            | Експериментальна психологія                                                                                                   | 5                  | залік                       |
| ОК 29                                            | Психологія кризових станів                                                                                                    | 5                  | залік                       |
| ОК 30                                            | Спеціальна психологія                                                                                                         | 5                  | іспит                       |
| ОК 31                                            | Юридична психологія                                                                                                           | 5                  | іспит                       |
| ОК 32                                            | Методологія психологічного дослідження                                                                                        | 5                  | іспит                       |
| ОК 33                                            | Психологічний спецпрактикум профпідготовки                                                                                    | 5                  | іспит                       |
| <b>ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА</b>                      |                                                                                                                               |                    |                             |

|                                                         |                                            |            |            |
|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------|------------|------------|
| ОК 34                                                   | Ознайомча практика                         | 3          | диф. залік |
| ОК 35                                                   | Психодіагностична практика                 | 3          | диф. залік |
| ОК 36                                                   | Психокорекційна практика                   | 6          | диф. залік |
| ОК 37                                                   | Переддипломна практика                     | 6          | диф. залік |
| <b>АТЕСТАЦІЯ</b>                                        |                                            |            |            |
| ОК 38                                                   | Атестаційний екзамен                       | 3          | атестація  |
| ОК 39                                                   | Кваліфікаційна робота                      | 4          | атестація  |
| <b>Загальний обсяг обов'язкових компонентів</b>         |                                            | <b>180</b> |            |
| <b>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ*</b> |                                            |            |            |
| ВК 01                                                   | Вибірковий освітній компонент 1 - Каталог  | 5          | залік      |
| ВК 02                                                   | Вибірковий освітній компонент 2 - Каталог  | 5          | залік      |
| ВК 03                                                   | Вибірковий освітній компонент 3 - Каталог  | 5          | залік      |
| ВК 04                                                   | Вибірковий освітній компонент 4 - Каталог  | 5          | залік      |
| ВК 05                                                   | Вибірковий освітній компонент 5 - Каталог  | 5          | залік      |
| ВК 06                                                   | Вибірковий освітній компонент 6 - Каталог  | 5          | залік      |
| ВК 07                                                   | Вибірковий освітній компонент 7 - Каталог  | 5          | залік      |
| ВК 08                                                   | Вибірковий освітній компонент 8 - Каталог  | 5          | залік      |
| ВК 09                                                   | Вибірковий освітній компонент 9 - Каталог  | 5          | залік      |
| ВК 10                                                   | Вибірковий освітній компонент 10 - Каталог | 5          | залік      |
| ВК 11                                                   | Вибірковий освітній компонент 11 - Каталог | 5          | залік      |
| ВК 12                                                   | Вибірковий освітній компонент 12 - Каталог | 5          | залік      |
| <b>Загальний обсяг вибірових компонентів</b>            |                                            | <b>60</b>  |            |
| <b>ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ</b>               |                                            | <b>240</b> |            |

\*освітній компонент для здобувачів вищої освіти чоловічої статті (жіночої статті – добровільно) які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 р. № 734 п. 2 Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських;

\*\*освітній компонент для здобувачів вищої освіти жіночої статті, які не виявили бажання вивчати освітній компонент «Базова загальновійськова підготовка (теоретична частина)», а також для здобувачів вищої освіти чоловічої статті, які за станом здоров'я визнані непридатними для військової служби або проходили військову службу. Вивчення навчальної дисципліни «Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій» підготує здобувачів до роботи під час техногенних катастроф, стихійних лих або терористичних актів, вчить прикладним навичкам тактичної медицини та алгоритми сортування постраждалих, а також формує професійну готовність до роботи в стані високого стресу, розвиває швидкість прийняття рішень та командну взаємодію в кризових ситуаціях.

\*\*\*Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується можливістю вільного вибору навчальних дисциплін. Протягом періоду навчання здобувачі вищої освіти самостійно обирають 12 освітніх компонентів (загальним обсягом 60 кредитів ЄКТС) із загальноуніверситетського каталогу, що дозволяє поглибити професійну спеціалізацію відповідно до власних інтересів.

## 2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

| I курс                                                                   |                                                          | II курс                                           |                                                                                                                     | III курс                         |                                 | IV курс                                                 |                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|---------------------------------|---------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| 1 семестр                                                                | 2 семестр                                                | 3 семестр                                         | 4 семестр                                                                                                           | 5 семестр                        | 6 семестр                       | 7 семестр                                               | 8 семестр                                         |
| ОК 01. Українська мова (за п.с.)                                         | ОК 05. Філософія                                         | ОК 04. Іноземна мова (за п.с.)<br>Англійська мова | ОК 04. Іноземна мова (за п.с.)<br>Англійська мова                                                                   | ОК 22. Диференціальна психологія | ОК 25. Основи психотерапії      | ОК 27. Основи психологічного консультування та корекції | ОК 30. Спеціальна психологія                      |
| ОК 02. Історія України в глобальному вимірі                              | ОК 06. Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі | ОК 15. Психологія праці                           | ОК 20. Базова загальнонавчальна підготовка (теоретична частина) / Військово-медична підготовка та медицина ситуацій | ОК 23. Патопсихологія            | ОК 26. Вікова психологія        | ОК 28. Експериментальна психологія                      | ОК 31. Юридична психологія                        |
| ОК 03. Інформатика та математико-статистичні методи аналізу в психології | ОК 11. Психофізіологія                                   | ОК 16. Основи психосоматики                       |                                                                                                                     | ОК 24. Психодіагностика          | ОК 36. Психокорекційна практика | ОК 29. Психологія кризових станів                       | ОК 33. Психологічний спецпрактикум профпідготовки |
| ОК 07. Анатомія та еволюція нервової системи                             | ОК 12. Соціальна психологія                              | ОК 17. Біостатистика та біобезпека                | ОК 19. Психологія сім'ї                                                                                             | ВК 04. Вибірковий компонент      | ВК 07. Вибірковий компонент     | ВК 10. Вибірковий компонент                             | ОК 32. Методологія психологічного дослідження     |
| ОК 08. Історія психології                                                | ОК 13. Загальна психологія                               | ОК 18. Генетична психологія                       | ОК 21. Практикум з загальної психології                                                                             | ВК 05. Вибірковий компонент      | ВК 08. Вибірковий компонент     | ВК 11. Вибірковий компонент                             | ОК 37. Переддипломна практика                     |
| ОК 09. Вступ до спеціальності                                            | ОК 14. Психологія особистості                            |                                                   | ОК 35. Психодіагностична практика                                                                                   | ВК 06. Вибірковий компонент      | ВК 09. Вибірковий компонент     | ВК 12. Вибірковий компонент                             | ОК 38. Атестаційний екзамen                       |
| ОК 10. Психологія здоров'я та здорового способу життя                    | ОК 34. Ознайомча практика                                |                                                   | ВК 01. Вибірковий компонент                                                                                         |                                  |                                 |                                                         | ОК 39. Кваліфікаційна робота                      |
|                                                                          |                                                          |                                                   | ВК 02. Вибірковий компонент                                                                                         |                                  |                                 |                                                         |                                                   |
|                                                                          |                                                          |                                                   | ВК 03. Вибірковий компонент                                                                                         |                                  |                                 |                                                         |                                                   |

- обов'язкові освітні компоненти циклу загальної підготовки

- обов'язкові освітні компоненти циклу професійної підготовки

- індивідуальна освітня траєкторія (вибіркові освітні компоненти)

### 3. Форма атестації здобувача вищої освіти

|                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Форми атестації здобувачів вищої освіти</b> | Атестація випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Психологія» здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи, здачею атестаційного екзамєну та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня вищої освіти бакалавр з присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з психології.<br>Атестація здійснюється відкрито та публічно.         |
| <b>Вимоги до кваліфікаційної роботи</b>        | Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі чи практичної проблеми у сфері психології, що передбачає застосування основних психологічних теорій та методів, характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.<br>Кваліфікаційна робота проходить перевірку на академічний плагіат, фальсифікацію та фабрикацію (відповідно до Положення про академічну доброчесність ПВНЗ «МПУ»).                         |
| <b>Вимоги до атестаційного екзамєну</b>        | Атестаційний екзамєн за спеціальністю С4 «Психологія» перевіряє досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньо-професійною програмою. Атестаційний екзамєн дає можливість перевірити набуття здобувачів освіти набутих компетентностей та програмних результатів навчання з загальної психології, вікової психології, психологічного спецпрактикуму профпідготовки, психологічного консультування та корекції |

#### 4. Матриця відповідності програмних компонентів освітньо-професійної програми

[illegible]

## 5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

[illegible]

## **6. Вимоги до наявності внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти**

Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності у Приватному вищому навчальному закладі «Медико-Природничий Університет» (далі – внутрішня система забезпечення якості освіти), яке передбачає здійснення наступних процедур й заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) удосконалення планування освітньої діяльності, у тому числі розроблення та супровід, модернізацію, моніторинг та періодичний перегляд освітньо-професійних програм освітніх програм з метою актуалізації їх структури та змісту, забезпечення відповідності встановленим цілям діяльності, потребам здобувачів освіти, ринку праці, суспільства в цілому;
- 3) організацію стратегічного управління кадровим потенціалом, у т.ч. забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- 4) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та інформаційної, соціальної, організаційної, консультативної підтримки здобувачів освіти;
- 5) поповнення ресурсів та розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- 6) забезпечення публічності інформації про діяльність закладу освіти;
- 7) впровадження принципів академічної доброчесності та корпоративної етики, у тому числі створення ефективної системи запобігання та виявлення плагіату в науково-методичних матеріалах науково-педагогічних працівників;
- 8) інших процедур і заходів.

## **7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма «Психологія»**

1. Закон «Про освіту». База даних «Законодавство України» ВР України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон «Про вищу освіту». База даних «Законодавство України» ВР України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (Редакція від 30.11.2017). База даних «Законодавство України» ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
4. Національна рамка кваліфікацій. База даних «Законодавство України» ВР України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (редакція від 21.02.2025). База даних «Законодавство України» ВР України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
6. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. №1187 (в редакції

постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D0%BF#Text>

7. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ МОН України від 24.04.2019 р. № 565). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/053-Psykholohiya-bakalavr.28.07-1.pdf>

8. Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти (стратегія безбар'єрності) (Наказ МОН України 29.12.2023 р. № 1583. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2023/Nakaz-1583.vid.29.12.2023.pdf>

8. Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти (Наказ МОН України 06.06.2024 р. № 842. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/Nakaz-842.vid.13.06.2024.pdf>

9. Професійний стандартом за професією «Практичних психолог закладу освіти» (затверджено наказом Мінекономіки від 24.11.2020 р. № 2425). URL: [https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2020/12/Standart\\_Praktychnyy\\_psykholoh.pdf](https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2020/12/Standart_Praktychnyy_psykholoh.pdf)

10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» від 21.06.2024 р. № 734. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text>

11. Лист МОН України «Про запровадження базової підготовки здобувачів вищої освіти» від 14.03.2025 р. № 1/4893-25. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zaprovadzhennia-bazovoi-pidhotovky-zdobuvachiv-osvity>